

Мозеръ.

Добиване на среброто въ Мексико.

Тамъ кждето среброто се намира въ чисто състояние, добиването му е много просто. Често пжти, обаче, то се срѣща смѣсено съ други нѣща.

Въ околността на града Пахука се намиратъ четиридесетъ рудника. Самиятъ градъ е затворенъ отъ планински вериги и тамъ винаги царува мжчителна горещина. Слабата растителност показва, че почвата е богата съ руда.

Една малка рѣчичка тече бързо презъ града. На самата окрайнина на града се намира фабрика за преработката на грамаднитѣ маси сребърна руда, която се превозва съ здрави голѣми кола отъ близкитѣ рудници. Обикновено въ една кола впрѣгатъ 13 мулета. Ужасъ обхваща човѣка, кога гледа тоя транспортъ да се спуща по тѣсния стрѣменъ пжтъ, особено ако коларьтъ е задрѣмалъ или кога утолява жаждата си съ спиртно питие. Мулетата, заслужаващи всѣка похвала, сж често пжти по-надеждни, отколкото коларьтъ, и докарватъ товара на опредѣленото мѣсто.

Еднажъ азъ направихъ хубава разходка на конь до едни много отдалечени гробища, отъ кждето се открива неописуема хубава гледка. Слугата, който ме придружаваше, често обръщаше погледа ми върху опаснитѣ стрѣмнини и пропасти и разказваше, че тамъ сж се сгромолясвали цѣли натоварени кола съ коларя и добитѣка.

*

Голѣмитѣ рудни кжсове най-напредъ натрошаватъ на по-малки парчета, голѣми колкото чакълъ. Следъ това го мелятъ на прахъ.

Раздробяването на рудата върви много бързо. Додето машината работи, пущатъ да тече вода, която отвлича лекитѣ, безъ стойностъ, частици. Оставатъ само тежкитѣ, съдържащи сребро, частици. Разтрита като тиня, рудата се отвежда въ единъ циментиранъ харманъ, заграденъ съ насипъ. Тукъ върху рудната каша презъ ситни сита се разпрѣсква живакъ. За да се съедини среброто съ живака, размѣсватъ ги съ помощта на стари коне и мулета. Навързани по три, каратъ животнитѣ да тичатъ въ кржгъ, както при вършитба, и тѣпчатъ. Тогава рудниятъ прахъ се размѣсва добре съ живака. Последниятъ постепенно се съединява съ среброто въ една маса, която се нарича **амалгама**. Тази работа продължава нѣколко дни. Презъ време на тѣпкането, пущатъ вода и промиватъ образуваната маса. Сега тая маса количественѣ